

Koetoiminta ja käytäntö

Liite 16.12.2002

59. vuosikerta

Numero 4

Sivu 2

Puutarhasta laatua elämään

Puutarhayrittäjät tyydyttävät loistavasti suomalaisten kuluttajien tarpeita. Tarjolla on monipuolinen valikoima tuoreita vihanneksia ympäri vuoden. Myös tuotteiden hinnat ovat kohtuullisia sekä kuluttajille että tuottajille, eikä elinkeinon menestys perustu ratkaisevasti tukipolitiikkaan. Suomen puutarhatalous joutuu vastaamaan moniin haasteisiin. Kuluttajat haluavat kotimaisia tuotteita ja vieläpä vuoden ympäri. Siinä on ympärivuotisen kasvihuonetuotannon lähtökohta. Lisäksi puutarhatuotantoon tarvitaan sopiva teknologia ja tuotteille kilpailukykyinen tarjontaketju.

Tutkimus tukee voimallisesti puutarhatalouden kehittymistä. Samalla kun tuotantoteknologiaa kehitetään, paranevat myös tuotannon tehokkuus ja tuotteiden laatu.

Puutarhatuotteet muuttavat ruokakulttuuria. Suomalaisille on tarjolla ympäri vuoden uusia salaatteja ja yrttejä.

Toivottavasti myös kotimaisten hedelmien tuotanto lisääntyy, kun markkinoille tulee uusia omenajalosteita.

Terveysargumenttia käytetään puutarhatuotteiden kohdalla näkyvästi, ja terveyttä edistävien ominaisuuksien korostaminen todennäköisesti lisääntyy edelleen.

Elintarvikkeiden laatu, alkuperä ja jäljitettävyyden ovat ajankohtaisia kysymyksiä. Puutarhatuotteiden tuotannossa koko ketjun toiminta on aina ollut läpinäkyvää.

Puutarhatuotteet ovat olleet "lähiruokaa" jo ennen kuin siitä alettiin puhua muiden elintarvikkeiden kohdalla. Tuottajan nimi on ollut pakkauksessa niin pitkään kuin puutarhatuotteita on ostettu itsevalintamyymälöissä. Sitä ennen puutarhatuotteet ostettiin torilta suoraan tuottajalta. Kuluttajat vaativat tuoreita tuotteita ja lyhyitä kuljetusmatkoja. Tämä sopii kotimaiselle puutarhataloudelle. Tuotteiden hinta merkitsee kuitenkin markkinoilla paljon. Siksi on tarpeen huolehtia tuotannon tehokkuudesta esimerkiksi uusien tuotantomenetelmien avulla. Hinnan merkitys vähenee ostopäätöksissä, kun puutarhatuotteitakin erilaistetaan ja tuotteistetaan. Samalla myös tuotannon kannattavuus paranee.

Elintason noustessa vihreältä ympäristöltä odotetaan paljon. Yhteiskunta haluaa suunnitella vihreän tilan käyttöä kokonaisuutena. Esimerkiksi Hollannissa keskustellaan siitä, saako maatalous hallita kaikkea sitä maa-alaa, joka sillä on käytössä ja saako se "pilata vedet ja ilman". Joskus Suomessakin saatetaan joutua tilanteeseen, jossa perustuotanto nähdään ympäristöhaitana. Puutarhatuotannossa tällaiseen keskusteluun tuskin joudutaan, sillä se on varsin riippumatonta pinta-alasta ja ympäristöhaitat ovat helposti hallittavia.

Myös elinympäristön laatu on entistä tärkeämpää. Keski-Euroopassa liikkunut tietää, mikä merkitys rakennetulla viherympäristöllä on. Viherrakentaminen, maisemanhoito ja maisemansuunnittelu tulevat sitä tärkeämmiksi, mitä enemmän elinympäristön viihtyisyyteen ja terveellisyyteen kiinnitetään huomiota. Kun suomalaisen kulttuurin muutoksia arvioidaan muutaman vuosikymmenen päästä, viherkulttuurin merkityksen kasvu on oleva yksi keskeinen tunnuspiirre.

*Ilkka P. Laurila
tutkimusjohtaja, MTT
ilkka.p.laurila@mtt.fi
puh. (03) 4188 2230*